

Абонаментътъ

въ предплати:

За 3 мѣсеца 1.50 л.

„ 6 „ 3.— „

„ година 5.— „

За въ странство се прибавятъ:
2 лева и 50 ст.

ИЗЛИЗА ВСѢКА СРѢДА.

Неисплатени писма не се приематъ. Гжжоси се връщатъ на разности на автора.

Единъ брой 10 стот.

Всичко се адресира до редакцията въ гр. Варна.

НАРОДНА

САМОЗАЩИТА

ОРГАНЪ НА НАРОДНИТЪ ИНТЕРЕСИ.

всичко за народа и всичко чрезъ народа

Обявленията се приематъ по следующитѣ цѣни:

1 стр. 50 стот. на редъ,
2 и 3 „ 30 „ „ „
4 — „ 15 „ „ „
за първъ път, и по 10 стот. за
всѣки следующъ.За обявления на Сжд. Пристави
се плаща по 5 стот.
на думата за всѣко обявление.

Единъ брой 10 стот.

Adresse:
Rédaction „Narodna Samozachita“, à Varna (Bulgarie).

Редакцията испраща и тоя брой на вѣстника до всички лица, дружества и читалища до които сж испратени 1, 2 и 3 броеве, съ молба щото ония, на които е испратенъ вѣстника въ групъ да върнатъ нераспрѣстнатитѣ броеве, да извѣстятъ имената на записанитѣ абонати давнешкитѣ абонамента. Отъ 5-ий брой никому нече се прати, ако не внесе абонамента или ако не заяви писмено че желае получаванieto. Това правимъ да не ни обвинятъ въ натрапване вѣстника.

Извѣстяваме, че Иванъ Канлиевъ събира абонамента въ града. Да му се дава довѣрие.

Адвокатъ

ЗАФИРЪ Ф. ЗАФИРОВЪ,

въ гр. Варна,

юристъ, бившъ Подпредседателъ при Варнен. Окр. Сждъ, приема да води и защитава въ какъвъ родъ съдебни дѣла предъ всичкитѣ сждилища въ Княжеството.

Писалище: улица Цариградска № 27.
1—3—2

Варна, 15 Февруарий 1895 год.

l' Orient! Напредъ къмъ Истокъ! Такъво, днесъ въ Европа стрѣмленieto на мисълта, на индустрията и завоевателната политика. Истокъ—собствено: Балканский Полуостровъ, Азия, Африка и Австралия е мѣсто, гдѣто човѣшката мисълъ, ако и най-рано да се е родила, е била отъ рано още скована а и днесъ още остава такъва. Индустрията тамъ е неразвиита, широки мѣста оставатъ още не населени и много пущи, които човѣшката природа проявява, оставатъ неудовлетворени, вслѣдствие малкото съвършенство въ начинитѣ на производството. Мисълта въ Европа и Америка е широко прострѣла своитѣ крила, индустрията зема необхватни размѣри. Но мисълта иска *последователи*, защото тя е подвижна и присѣща на човѣшкото развитие, а индустрията иска *пазаръ*, защото безъ него тя трѣбна да спре. Мисълта и индустрията, слѣдователно, ето двата фактора, които приближаватъ Запада къмъ Истока, които сж блокирали и ограждатъ вече Истока отъ всичкитѣ страни, стесняватъ неговата област и се стрѣматъ пълн да го завладѣятъ.

Три важни момента има за забѣлѣзване днесъ въ външната политика на Западъ: 1) Назначената анкета въ Армения, отъ прѣдставителитѣ на Англия, Франция, Россия и Италия за изслѣдване на турскитѣ звѣрства въ тая страна, извършени въ Сасунъ и пр.; 2) Намѣсата на Европа и Америка въ Японско-Китайската война и 3) повѣдението на Австрия спрямо нация законъ за акциза.

Първия отъ тия моменти, ако и да не обхваща много за свободата на Армения, а слѣдователно и за извършване на реформи въ Азия, сѣ пакъ ще има доста значение за Истока. Анкетата ще бѣде посетилка на мисълта за свободата. Тя ще има повече цивили-

зующъ характеръ и ще измѣни досегашното направление на мислението въ Азия. Тя ще покаже на Истокъ, че, ако неговитѣ безсърдечни, диви тирани не мислятъ за своитѣ роби, то далечний Западъ и верѣдъ своитѣ усиленни всѣкидневни занятия, не забравя и Источнитѣ народи, безразлично, въ дадения случай, по какви причини—лични облаги или хуманностъ. Тя ще покаже на Истока, че народитѣ му заслужаватъ човѣшкото внимание и ще съживи тия народи, ще ги направи самоподвижни и смѣли. И така, съ косвенни, но послѣдователни и неприкъснати постѣпки, ще се цивилизува и освободи Истокъ, както сж се цивилизовали и освобождавали много страни.

Намѣсата пъкъ на Европа и Америка въ работитѣ на държавитѣ, находящи се на другъ край—на истокъ—на Азия, — въ Японско-Китайската война—ще има чисто търговски индустриаленъ характеръ, а като естествено послѣдствие на това — развитието на коммюникацията мѣжду Западъ и Истокъ и смѣсването на истокъта и западна цивилизация и култури. За Истокъ, отдавна, еднакво сж заинтерисувани, както Европа, тъй и Америка. Тия двѣ страни, вслѣдствие бързото развитие на индустриитѣ имъ отдавна чувствуватъ нуждата за отварянието на широки пазари за индустриалнитѣ имъ стоки и тѣ отдавна сж имали еднаква вълѣжаща нужда за отварянието на Китайскитѣ пристанища за тѣхнитѣ стоки. Ето защо, тѣ, днесъ, начело Англия, Франция, Россия и Съединенитѣ Американски Щати, спорѣдъ най-новитѣ извѣстия, се готвятъ да се намѣсятъ въ Японско-Китайската война и да поискатъ щото Китай да отвори пристанищата си за Европейскитѣ стоки. Россия и Англия сж направили вече своитѣ прѣдложения за тая интервенция. Ний мислимъ че и отъ това Европа и Америка ще извлѣкжтъ не малки ползи.

Да хвърлимъ сега единъ бегълъ погледъ и върху домогванията на Австрия въ нашата татковина. Най-напредъ Австрия, като всички културни държави, има нужда отъ пазаръ. На нейний път, въ стрѣмленията ѝ къмъ Истокъ, се намѣрваме и ний. Тя не може да ни прѣскочи и иска, съ каквато и да е цѣна, да създаде въ България единъ пазаръ на своитѣ стоки и едно привилегировано положение на своитѣ търговци. Намъ се струва, че върху тоя пунктъ се срѣща и противоположността на Русекитѣ и Австрийски интереси въ България. Но това на страна. Съ създаването на закона за акциза, Австрия срѣщна въ България, ако не друго, то поне единъ камъкъ на претѣкновение: интереситѣ на нейната търговия въ България се с'удариха съ тия на *наше то правителство* (ний не казваме съ тия на *Народъ*). И тя открито се зае и намѣси въ нашитѣ вътрѣшни работи, като поиска да се постави вънъ отъ закона за акциза и поиска неговото уничтожане или поне неприспособенето му спрямо австрийскитѣ подданици—търговци въ България. Съ това Австрия отваря война на Истокъ—въ дадения случай на Българското правителство. И понеже послѣдното е слабо, защото въ това отношение и болшинството на *Народа* не го подкрѣпя, навѣрно, Австрия ще изиграе. Какви ще бжджтъ, обаче,

результатитѣ на тая игра и справедлива ли е тая австрийска намѣса—ето важнитѣ въпроси, които си задава всѣки българинъ. Спорѣдъ насъ, най-напредъ намѣсата на Австрия, въ дадения случай, е несправедлива, защото тя се намѣсва въ домашнитѣ ни и законодателни работи, които се отнасятъ прямо и непосредствено до нашия *Народъ*, който само, по причина, че закона за акциза е единъ новъ видъ товаръ за него, има право да се повдига и да не доволствува. Австрийскитѣ търговци, както и нашия, може да се оплаква само за едно, че съ ввежданieto на тоя законъ се стеснява кръга, оборота, на търговията, но той не може да се оплаква и отъ това, че е натоваренъ въ търговскитѣ си операции съ данѣкъ. Категорически се знае, че акциза го плащатъ потребителитѣ, а не търговцитѣ. Разбира се, че и търговцитѣ плащатъ акциза на консомиранитѣ отъ тѣхъ прѣдмѣти, поваради това и тѣ влизатъ въ *Народа*, за който се правятъ данѣцитѣ и който може да доволствува или недоволствува отъ тѣхъ. Австрийскитѣ търговци, прочее, не плащатъ повече акцизъ отъ всѣки консомоиторъ. *Тѣ* трѣбваше слѣдователно, ако желаятъ благого на Българскитѣ народъ, да не създаватъ отъ закона за акциза единъ отдѣленъ дипломатически мѣжду държавенъ въпросъ, а да се съгласятъ съ всичкитѣ недоволни консоматори въ България и, по легаленъ път, вжтрѣ въ България, да искатъ отмѣненieto на закона.

Результатитѣ, които се стрѣми да достигне Австрия съ домогванията си у насъ, сега за сега, сж чисто дипломатическо-политически. Ний вѣрваме, че шаткавото положение на днешното правителство у насъ, което, обаче, не е по-малко австро-филско отъ Стамболовото, и развитието въ сжщото врѣме на едно русо-филско течение, сж двата фактора, които каратъ Австрия да прави заплашителни постѣпки спрямо насъ. Като нѣма за какво друго, тя се хваща о закона за акциза. Но резултатитѣ на тия домогвания неможжтъ да бжджтъ други освѣнъ такива, каквито народа ни иска да ги искара: или тоя *Народъ*—болшинството да приеме, че закона за акциза е добъръ и да поддръжи правителството за да го приложи (на което волею и неволею ще се подчинятъ и австрийскитѣ търговци, защото не сж зимами България гьотуре да експлоатиратъ) или пъкъ тоя *Народъ* да признае, заедно съ насъ, че закона за акциза не подобрява положението му, не намалява данѣцитѣ му, а напротивъ ги увеличава, и да поиска отмѣненieto на тоя законъ, което спорѣдъ насъ би трѣбвало да стане чрезъ свикване Народ. Събрание на извънрѣдна сессия.

Като свършваме, ний не искаме да не забѣлѣжимъ, че стрѣмленията на Австрия, ако и дипломатическо-политически, се крѣпятъ на жизненитѣ ѝ и материални интереси.

Соблѣскването на работницитѣ съ полицията въ Варненското пристанище на 6-й Януарий тая година.

Който е слѣдилъ съ внимание първитѣ броеве на „Народна Самозащита“ знае вече, че въ Варненското пристанище има до 2000 души работника. В. минжлитѣ броеве ний казахме нѣщо за всичкитѣ тия

работници и въ частност за канцелярските. Сега иде редът да кажем пак няколко думи за всички работници, като ще обърнем повече внимание на работниците от житарския-преносвачен еснаф. Ще говорим въ тая си статия повече за тия последните затуй, защото до сега тѣ, по-много причини, сѣ били поставени на таково мѣсто въ работническото движение въ Варна, отъ гдѣто сѣ могли да играятъ и сѣ играли важни политически роли; защото тѣ сѣ били онѣя отъ работниците, които най-много сѣ били изложени и най-много сѣ попадали подъ политическото влияние на разни управители, Драсовци, Неновичевци и други политикани като Дяковичевци, Поповци и др.; защото най-послѣ тѣ сѣ тази подвизна частъ отъ работниците, които, като нѣмаха никаква друга собственост освѣн ржцѣтъ си и гърбоветѣ си, сѣ били пай-сгоднитѣ и най-способнитѣ да служатъ за разнитѣ политически домогвания на разнитѣ самозванци у насъ правителствени личности или приятели. Ний вѣрваме нашитѣ приятели сѣ приятностъ ще прочетатъ тая ни статия, като имъ кажемъ, че подобни на домогванията на г-на Дяковича до работниците на 11-й Септември м. г. тѣ ще намѣрятъ още много.

Но да захванемъ съ работниците отъ житарскій еснафъ. Тия работници сѣ до 300 — 400 души. И тия работници иматъ запазена, още отъ турско време, традицията да си избиратъ сами, изъ помежду себе си, единъ кехая (надзирателъ). Тоя кехая, освѣн така нахожда работа, разпѣдѣля я, поръчва извършването ѝ, събира паритѣ отъ търговцитѣ, води смѣтки и плаща на всѣкиго отъ работниците принадлежащата му се частъ. Кехаята, спорѣдъ традицията, па и по здравия разумъ, може да бѣде смѣняванъ отъ работниците всѣкога, когато изгуби довѣрнето на болшинството, когато стапе неспособенъ да управлява и най-послѣ когато работниците поискатъ, защото той е единъ избранъ човѣкъ, натоваренъ да извършва известни работи и нищо повече. Тия качества на кехаята и тоя редъ на отношенията мѣжду кеханитѣ и работниците сѣ съществували непоказително и сѣ се пазили, като неизблемъ законъ мѣжду работниците, до 1891 год., когато правителството е издало законъ, да се дава на работническитѣ работи въ пристанищата у насъ. Прѣзъ тая година се издава единъ „Правилникъ за прѣносната служба на Бургасъ и пристанището му“, когото прѣдставителитѣ на властѣта поискаха да припособятъ и припособиха и за Варненското пристанище, ако това и да не бѣше законъ, ако правилникитѣ и да иматъ, каквото и да е, но само локално значение, съ единствената цѣль, разбира се, да стеснятъ свободитѣ на работниците, да турятъ въ свои ржцѣ тѣхнитѣ кехан — които се явяватъ често пакти водители на работниците — и съ това да турятъ на ржцѣ и физическата и морална сила на самитѣ работници за да могатъ сѣ тѣхъ да си служатъ въ избирателнитѣ и партизански борби. Правилника, за който е думата е изработенъ, ако не се лажемъ, отъ Министерството на финанситѣ и е прѣнетъ отъ Министерскій Сѣвътъ въ засѣданието му отъ 15-й Априлий 1891 г., съ протоколъ № 38. 3-й членъ отъ този правилникъ отнема правото на работниците, въ Бургасъ и пристанището му да си избиратъ сами кехан, а дава това право на портовото управление, което да назначава кехан.

Този правилникъ въ Варненското пристанище, сварва за кехан на житарскитѣ работници Симеона Киряковъ и за неговъ помощникъ Алексъ Ивановъ (Бужика) и то тѣкмо тогава, когато една значителна частъ отъ работниците се бѣха обявили противъ тѣхъ и бѣха си вдигнали довѣрнето, вслѣдствие доказанитѣ имъ безброжни злоупотребления. Заради това, слѣдъ легални постѣпки, работниците демонстративно се събиратъ на купъ, заявяватъ болшинството си, противопоставятъ се на едно меншество, което държаше страната на кехаята Симеонъ Киряковъ и помощника му, и искатъ да си избератъ за кехан друго. Митническій управителъ, подъ непосредственъ надзоръ на който работятъ работниците въ пристанището, тогава Неновичъ, поиска неперво да видѣ кой има болшинството, та да може да удовлетвори исканieto имъ, да назначи за кехан този когото болшинството поиска. Съ това се тури началото на вмѣшательството на Митническій Управителъ въ избора на кеханитѣ. Слѣдъ провѣрката излѣзе, че болшинството е противъ Симеонъ Киряковъ и помощника му. Този блясъкъ не се ареса на С. Кирякова, той се рѣши, съ цѣната на каквото и да е, по какъвто и да начинъ, да може да удари кракъ на болшинството на работниците и да остане пакъ кехая. И захваща съ подкупни. Най-напрѣдъ той подкупва много работници и

най-послѣ и самия Митниченъ Управителъ Неновичъ, който въ борбата съ работниците да го има на страната си. Управителя въ кратко време се съвършено измѣни: на работническитѣ уплаквания до него или нула внимание не се даваше или пъкъ се глѣдаше крайно: пристрастно. Той намѣрваше вече за виновно самото болшинство, ругаше го и го псуваше най-неприлично. Това поведение на Митническій Управителъ възмущаваше работниците и чутъ ли не ги докара до крайностъ. Тѣ се видяха сила, но безъ значение да се борятъ съ властѣта на Митническій Управителъ, който всѣкога би могълъ да борави противъ тѣхъ и съ полицията. Като видѣха това упорство на Митническій Управителъ, който искаше наложително да остане за кехая пакъ Симеонъ Киряковъ, работниците захванаха да се обръщатъ съ уплакванията си къмъ Окржжний Управителъ Драсова. Изъ начало повидимому се струваше на човѣка, че двамата управители ще си съставятъ единъ противовѣсъ, който ще бѣде въ полза на работниците: но по послѣ се разбра, че всѣко, каквото и да става ще бѣде въ ущърбъ на работниците, които всѣкога трѣбва да сѣ жертва или на нѣкой кехан, или на нѣкой управителъ. Оплакванията, отправени до Окр. Управителъ, се съобщаваха на митниченъ, като му се искаха обяснения. Тоя послѣдний е отговарялъ, че негодуването на работниците противъ С. Кирякова е единъ произволъ и че противъ него негодуватъ работниците, само за туй, защото той ги изгнѣлъ отъ работа, понеже всѣкидневно сѣ пиянствували, а сѣ искали да взематъ пай отъ печалбитѣ. Такива обяснения отъ страна на Митническій Управителъ Окр. Управителъ земаше за чиста монета и оставаше безъ послѣдствие оплакванията на работниците. При такъво положение на работата работниците нѣмаше какво да правятъ: тѣ виждаха, че всѣки сѣ съюзели противъ тѣхъ, видяха, че никакви оплаквания до Окржж. и Митниченъ Управителъ не ще бѣдѣтъ взети въ внимание, защото властитѣ се допълватъ едни други (а читателя не трѣбва да забравя и това, че тогава бѣше Стамболовѣвъ режимъ—режима на тиранията, който не признаваше никаква лична и гражданска свобода). Работниците захванаха да се оплакватъ съ прошения въ министерствата.—Финансовото и това на Вътрѣшнитѣ дѣла. Но какъвъ е резултатъ и отъ тая постѣпка на работниците прѣдъ Стамболовѣвъ Министри, читателя може да отгадае прѣди да чуе това, което ще му кажемъ. Спорѣдъ приетия редъ (практиката), работническитѣ прошения се поврѣщатъ на Митническій или Окр. Управителъ за събиране на свѣдения или даване обяснения. Обясненията и свѣденията, които сѣ се давали и събирали, сѣ били всѣкога и въ всѣчко противъ исканията на работниците. Тия свѣдения или обяснения сѣ се събирали или отъ хора приготвени и партизани на казанитѣ управители и кехаята или пъкъ сѣ бивали съчинявани, прѣдъ неграмотната масса. Въ тия отговори до министерството Управителитѣ мѣжду другото сѣ казвали: че протестующитѣ работници сѣ едно меншество, че тѣ сѣ пиянитѣ, най-негоднитѣ хора, крадцитѣ, гюрютюджитѣ и др. т. И резултатъ на всѣко това? Какъ мислишъ читателю?... Напраздно чакатъ работниците съ мѣсеци за отговоръ: министерствата на Стамболова, които се гордѣятъ съ избранъ контингентъ отъ послушници, вѣрни и аккуратни по службата си (да служатъ само за подкрѣпа на Стамболова на министерското кресло) чиновници, сѣ задоволени отъ отговоритѣ, свѣденията и обясненията дадени за „чансѣнитѣ“—„пиянитѣ“ работници, които могатъ да се оставятъ безъ внимание, имайки прѣдъ видъ, че за всѣкий случай Варна е единъ отъ първостепеннитѣ градове, гдѣто и явната и тайната (шпионитѣ) полиция е доста уредена и достатѣчна да гарантира миръ. За това, ти нече се чудяшъ, ако ти кажемъ и това, че прошенията, дадени и до министерствата, за смѣняване на Сим. Киряковъ, сѣ оставени безъ послѣдствие.

Работниците разбиратъ най-послѣ, че прошенията имъ сѣ оставени безъ послѣдствие и се захвататъ още по жестоко отъ напрѣдъ каранията и саморасправитѣ. Събиратъ се на единъ купъ прѣдъ митницата и искатъ настойчиво вече, да имъ позволи митниченъ управителъ да си избератъ за кехая, когото болшинството иска. Управителя не позволява, знаейки че това се прави противъ протежето му С. Киряковъ, който вече бѣ успѣлъ достатѣчно да спечели симпатитѣ и довѣрнето на Неновичъ. Болшинството вика: долу С. Киряковъ! Управителя не иска да чува. Захваща се борба: силно зблъскание по мѣжду самитѣ работници, които се хвърлятъ единъ срѣщу другъ съ такъво ожесточение, щото нито митниченъ стражаръ, нито цѣлата полиция, които сѣ на кракъ, сѣ въ

сстояние да распѣдятъ тѣпата и да вдворятъ редъ. Работата бѣше сериозна. Тѣпата сѣ распѣрна на най-послѣ неудовлетворена. Ето защо тия демонстрации се повтарятъ. Разбра се вече, че, ако и да нѣмаше тука классови агитатори и покладници на работата, това движение, по естество, се обръщаше на чисто работнически классовъ въпросъ, базиранъ на стремлението на политическата и економическата експлоатации, упражнявани надъ работниците. Полицията трѣскаво захвана да глѣда на съживяването на работника и на неговото загрижване за съдбинитѣ си и защитата на интереситѣ си. Трѣбваше добръ да се пита отъ страна на властѣта и полицията, да се зематъ сериозни мѣрки за прѣкращение на площаднитѣ саморасправи, компрометирующи и изявяющи въ несъстоятелностъ прочутата Стамболова полиция, а още по-главното—да се убие въ зародиша си всѣкакъвъ работнически въпросъ. Ето защо хората забѣлѣзватъ силно раздвижване на полицията и двамата управители—Неновичъ и Драсова—въ постоянни сношения. Тѣ сновѣтъ крожатъ: и всѣки знае какво. Митниченъ управителъ се стареа по всѣки пжтица да увѣри и Окр. Управителъ и министритѣ, че Симеонъ Киряковъ трѣбве да се остави за кехая, и да се се обръща внимание на гюрютитѣ. Работниците силно негодуватъ, прѣзрѣнието имъ къмъ управителятѣ се усилва. Най-послѣ Окр. управителъ се убѣждава, че по никой начинъ работниците не ще умиратъ и се противопоставя на категоричнитѣ искания на Неновичъ. Драсовъ разбира, че работниците, противъ С. Кирякова, сѣ едно болшинство съ значение и че това болшинство не може да се игнорира за въ полза на полицията. Той намисли да ги удовлетвори. Заради това Драсовъ пише на Митниченъ Управителъ, въ силата на чл. 3 отъ горѣ-цитирания вече „Правилникъ“, да се назначатъ за кеханъ всѣмѣтъ нови лица и по тоя начинъ да се разрѣши въпроса. Драсовата дума бѣше думата на полицията. Това бѣше законъ и достатѣчно санкциониранъ. Митниченъ управителъ Неновичъ—и неговия кехая Симеонъ Киряковъ, ако и съ прискърбие за загубата на много-то гешевти, ако и противъ волята си и противъ разбирането на собственитѣ си интереси, неможеха да се не подчинятъ на едно рѣшение земено въ кабинета на Окр. Управителъ подъ непосредствената диктовка на министра на Вътрѣшнитѣ дѣла. Тѣ се съгласиха да се назначатъ нови лица. На това назначение не бѣше ни по обичай, ни по желанието на работниците. Тѣ видяха, ясно вече, че не само митницата иска да се мѣни въ тѣхнитѣ частни работи, но и полицията. До сега тѣ, ако искаха нѣщо отъ митницата и Окржжното управление, това бѣше да се признае тѣхната независимостъ въ избора на кеханитѣ имъ, и това че митницата нѣма право да назначава кехан, а да си се остави това избирание на самитѣ работници. Ето защо тутакъ, слѣдъ разпаянието на слуха, че се остава на митниченъ управителъ да назначава нови кехан (нѣщо, противъ което именно работниците въставаха), тѣ протестираха, противъ това мѣроприятие на полицията. Но кога, кой и противъ кого се протестира? Можеше ли въ Стамболово време да се счита нѣкой господаръ на мислитѣ, желанията си, свободитѣ си и съдбинитѣ си? Протестантитѣ бѣха бѣднитѣ, невежи работници, които живучувствуваха само материалнитѣ си интереси, подъ диктовката на които дѣйствуваха; тѣ протестираха противъ Стамболовата полиция, противъ цѣлото негово управление и тѣкмо въ онова време, когато тая полиция вдѣхваше по-голямъ страхъ отъ колкото испанската инквизиция въ срѣднитѣ вѣкове. Ясно е слѣдъ това, защо протеститѣ на работниците не бидоха чути. Властѣта надви. На 1 Януарий 1893 г. съ приказъ на Митницата подъ № 1, основанъ на чл. 3 отъ „Правилника за прѣносната служба въ Бургасъ и пристанището му“, се отчисляватъ отъ кехаялка Симеонъ Киряковъ и Алексъ Ивановъ, понеже сѣ експлоатирани работниците, а вмѣсто тѣхъ се назначаватъ Х. Лука Мирковъ и за неговъ помощникъ Георги Стефановъ.

(Слѣдва.)

Голитѣ обѣщания отъ-горѣ и дѣйствителността.

(По поводъ окржжното писмо на Г-нъ М-ра на Просвѣщенiето).

Въ „Възвизането“, което ний Варненскитѣ учители отправихме до колежитѣ си въ цѣлото Княжество, ний казвахме, че всѣки горчиви опити отъ минжлото сѣ прѣдостатѣчни вече за да ни вразумятъ и ни накаратъ да

се еднакъв за винаги простимъ съ всяка Хи-
мера, която иде въ видъ на нѣкакво мажно
общение било **отъ-горѣ**, било нѣгдѣ **отъ-**
страни, защото: ясно е вече, като бѣлий день,
че тия, отъ които напразно сме очаквали
защита, или недостатъчно разбиратъ високо-
то значение на народното образование, или
пъкъ, което е по-вѣрно, тѣ го разбиратъ, но
именно и защото го разбиратъ, тѣ по свои
особенни съображения, върху които другъ
пъкъ и ний може би **наособенно** ще погово-
римъ, тѣ нехайствуваатъ и си правятъ оглушки
при апела на нашитѣ най-заколни претен-
ции. Въ анализа си за тѣхното неизвинително,
даже умислено немарение, ний бѣхме при-
нудително заставени да подозираме, но и по-
ложително да вѣрваме, че **тѣ се страхуватъ**
отъ народното просвѣщение, или все едно, **не-**
вѣжеството народно е ползно за тѣхъ, и, по-
сѣдователни въ своето поведение, тѣ сж без-
милостно щедри и милосерди тамъ, гдѣто
най-малко трѣба да сж такива, и наопаки,—
най-скѣперници тамъ, гдѣто най-петрѣбваше
да бѣждтѣ. Между другото, ний не забра-
вихме да упомѣнемъ, че учителя, очаквающъ
покровителство исключително отъ **голѣми-**
тѣ капи, е билъ винаги изложенъ на хи-
ляди произволи отъ властни и невластни гос-
подари, винаги малтретиранъ отъ силнитѣ на
деня, и че това положение на нѣщата се про-
дължава и до днесъ; че намъ учителитѣ прѣд-
стоятъ задачи отъ общественъ характеръ, на
които елементитѣ за разрѣшение се крѣятъ
въ народното съмознание, че на подирнето,
по противорѣчие, се дава най-дирнето мѣсто
въ перахията на социалнитѣ функции, и че
нашата пасивностъ при това зрѣлище е рав-
носилна съ прѣтърпение. Общото ни заклю-
чение бѣше:

За да бѣдемъ ний учителитѣ единъ денъ
въ състояние да извоюваме удовлетворението
на нашитѣ народополски вѣзвания, намъ
не остава освѣнъ единъ само най-сигуренъ
пъкъ—общото здружаване на всичкитѣ на-
родни учители въ единъ общъ **Учителски-**
съюзъ.

Ний се постаряхме да развиемъ тия мисли
толкова, колкото позволявахъ четеритѣ стра-
ници на нашето „Вѣзване“. Мисляхме, че
всички ни разбрахъ, всички се убѣдихъ въ
истинността и правотата на нашето разби-
ране въпроса и основателността на прѣд-
приетитѣ по това отъ насъ начинания.

Но не щещъ ли ми ти, появява се окръ-
жното писмо на Г-пѣ Министра на Народно-
то Просвѣщение до инспекторитѣ и учи-
телитѣ, и това писмо се поерѣща отъ нѣкои
и нѣждѣ съ такива оптимистически отзиви,
които идатъ прѣмо въ разрѣзъ съ нашето
изложение на ситуацията и тенденцитѣ на
нашето прѣдприятие. Ний сме просто изне-
надани отъ тая страни възрени за нѣщата
отъ страна поне на ония, за които оснoвание
имахме да вѣрваме, че по-умѣло и по-зрѣло
сѣждатъ за живота около насъ. Но това, което
най-много ни очуди, то е че въ числото на
оптимиститѣ, като най-неочаквана случайностъ,
ний срѣцнахме и нашия „Учителъ“, който
отъ двѣ годишното си съществуване съ не-
уморностъ и енергия систематически е защи-
тавалъ нашата права кауза.

Нѣкои пъкъ, намъ близки колеги, съ
удивителна боязливостъ питахъ, да ли сме-
стла на нашето прѣдприятие, да ли стойно-
стѣта на нашитѣ прѣдначинания не се ума-
ломощаватъ отъ надѣждитѣ и обѣщанията,
съ които ни приерѣща окръжното на Г-пѣ
Министра, и сѣдователно движение, на което ний
това ново учителско движение, на което ний
даваме начало. Но това е наивностъ, бога ми
наивностъ!

Ще се намѣрятъ може би още мнозина
отъ колежитѣ, които, безъ внимателно испит-
ване работата, ще искатъ пакъ да се изо-
ставятъ на подслонъ подъ чужда опека,
на милостивѣйната сѣвнѣ покровителствена
опора. За тѣхъ най-вече и пишемъ ние на-
стоящата си статия.

Въ нея си задаваме длъжността, да про-
сѣдимъ сѣдържанието на „обѣщанията“ въ
министерското окръжно, „надѣждитѣ“ на на-
шигъ ултра-оптимисти: до колко тия „обѣ-

щания“ и „писани думи“ сж приложими на
дѣло при даденитѣ, или създаденитѣ отъ днесъ
властующи хора, условия и тогава, даже, ко-
гато това би било искренното желание на Г-пѣ
Министра; и слѣдъ това; като дръпнемъ единъ
паралелъ съ положителната дѣйствителностъ
да можемъ си да единъ точенъ отчетъ за
реалността.

Статията ни ще стане май-длъжка, но
нѣма що; важността на прѣдмѣта налага ед-
но по широко и всестранно обождаване въ-
проса.

(Слѣдва).

ВЪТРЕШНИ

На 27-й Януарий 1895 год. русенскитѣ тър-
говци (за които най-напрѣдъ се говореше, че били
първи, които протестирали противъ акциза, затвори-
ли магазинитѣ си и занесли ключоветѣ въ акцизно-
то отдѣление), сж отправили чрѣзъ в. „Прогрессъ“
и „Нар. Листъ“ едно вѣзване до всичкитѣ българ-
ски търговци въ България, които подканятъ да при-
къснатъ търговията си съ австрийскитѣ търговци, като
спрѣтъ покупването на разни стоки отъ тѣхъ и аноли-
татъ до сегашнитѣ си порѣчки, прѣдъ видъ протеста
на Австро-Унгария по закона за акциза и патентитѣ,
съ които ще се облагатъ за нагрѣдъ австро-унгарски-
тѣ поданици. Въ сѣщото вѣзване се канятъ и
българскитѣ граждани да не купуватъ никакви стоки
отъ австрийскитѣ търговци, за да изолиратъ тия по-
сѣднитѣ. Ний не вѣрваме нищо да се достигне съ
това . . . ?!

Пловдивската Народна Библиотека съдържа: 19,110
книги. Тая библиотека е една отъ най-уредени-
тѣ у насъ. Въ нея има 5291 книги български, 4637
руски, 4621 френски и 1703 немски. Отъ това може
да се заключи, че българскитѣ, рускитѣ и френски-
тѣ книги въ тая библиотека сж се търсили и сж
постѣпвали най-много послѣ нѣмскитѣ и англий-
скитѣ (1270).

Въ 2-й брой на вѣстника си „Млада България“, г-нѣ
Ризовъ се занимава пакъ съ Россия и въ неинитѣ
рѣцѣ прѣдлага България и Македония, сѣдинитѣ
на които, спорѣдъ г-нѣ Ризова, сж свързани, съ
расположението на царя, зависѣтъ отъ неговото бла-
говоление. За България той иска испѣжданieto на
Княза, за да се подобримъ съ Россия, а за Македония—
такава политика отъ страна на македонцитѣ въ Бъл-
гария, щото да поддържатъ и избиратъ такива ми-
нистри и народни прѣдставители, които ще бѣждтѣ
за свободата на Македония. И дѣтѣ тия положения
на г-на Ризова, спорѣдъ насъ, сж, ако не абсурдни,
то поне ненавѣрно и не на мѣсто. Ний не сме за
държанieto на който и да е князь въ България,
който е едно зло за свободитѣ на народа и хазната.
Но ний не можемъ да се съгласимъ и съ туй, че по
каприцитѣ на Россия трѣбва да испѣдимъ изъ Бъл-
гария Кобурга и да повикаме нѣкои Министри. За
насъ българитѣ испѣжданieto на Кобурга сега зна-
чи—държавенъ превратъ, значи несъстоятелностъ да
се управляваме сами. Това може да повѣде къмъ
най-лоши послѣдствия на нашитѣ сѣдбини. Едно е
спасението спорѣдъ насъ: *отвързването на всѣко
чуждо влияние и вѣзвѣстие у насъ, въ нашитѣ
работи на вѣтрѣното ни управление*. А ще имаме ли
князь или не, това е въпросъ, който зависи отъ **На-**
рода. Хората, които иматъ колко-годѣ вѣщина въ
политически и общественъ животъ на човѣка и
които знаятъ що е *независимостъ*, ще ни разбержтѣ
добрѣ. Питаме защо Россия мрази Фердинанда I, ако
не подозира въ неговото лице единъ прѣдставителъ
на нѣмскитѣ интереси въ България? Заявяваме, че
ний страдаме, не за това, защото ний не обичаме
независимостѣта си, но за това, защото еднакво какъ-
то Австрия така и Россия искатъ нашата зависи-
мостъ. Нашето спасение въ тои случай е въ самитѣ
насъ. Интереситѣ на Западъ се съкисновяватъ съ
тия на Россия на Балканитѣ. Ако Балканскитѣ на-
роди сж слаби за отпоръ на тия двѣ противодѣй-
ствующи сили, тѣ напразно ще се самооблащаватъ
отъ нѣкаква независимостъ, а толкозъ по малко мо-
гжтъ да очакватъ да имъ я даде нѣкои. Съ испѣж-
данieto на Фердинанда, прочее, въпроса за помиря-
ването ни съ Россия нещѣ да се свърши. Ний вѣр-
ваме, че ако би могло това да бѣде така, то Ферди-
нандъ щеше да събере най-хубавитѣ вѣнци отъ бла-
годарний български народъ когато съ отсъствието
си щеше да подари независимостѣта на България.

Свѣзта на г-нѣ Ризова да се занимаватъ ма-
кедонцитѣ съ политика и да избиратъ хора, които
ще защитаватъ каузата на Македония не е пробранъ.
Македонцитѣ мжжтъ и безъ неговий свѣзтъ да се
занимаватъ съ политика, но да поддържатъ и изби-
ратъ за министри народни прѣдставители само хора
които ще бѣждтѣ за Македония, спорѣдъ насъ, е
голѣмо искание. То е искание щото македонцитѣ да
не служатъ на принципи, да не служатъ на полити-

чески течения, които сж съгласни съ убѣжденията
имъ, а на **личности** на **наприция**. То е искание
да се служи само на едного, когото г-нѣ Ризовъ ще
покаже на македонцитѣ, или пъкъ то е искание,
което ще създаде министри и народни прѣдставители,
които ще бѣждтѣ се за свободата на Македония, за-
щото у насъ: 1) никой нѣма, който да не желае
тая свобода и 2) защото ще се намѣрятъ мнозина,
които за да бѣждтѣ министри и народни прѣдста-
вители, за да пматъ македонцитѣ на страната си, ще
деклариратъ на всѣкадѣ, че тѣ искатъ освобожде-
нието на Македония. Но нѣка ни позволи г-нѣ Ри-
зовъ да му збѣлѣжимъ още едно—че никогла нашето
правителство—министритѣ, княза и народнитѣ прѣд-
ставители *безъ народа*, нещѣ се заематъ за свободата
на Македония. Той не трѣбва да забравя, че ний сме
подъ сюзеренството на Султанъ Хамида и че наши-
тѣ министри глѣдатъ да бѣждтѣ добрѣ съ него. Та
и иначе да е, *само българският народъ, а не прави-*
телство му, може да направи жертви за Македон-
ската свобода.

Четохме фамозното писмо на Драганъ Цанкова
къмъ приятелитѣ му. То не прѣдставлява никакъвъ
интересъ и шумѣтъ, който повдига се длѣжъ само на
политически авторитетъ на стареца, —спечеленъ въ
прѣдшнитѣ години. Слѣдъ пасажъ, въ който Д. Цан-
ковъ, заявява, че, прѣдъ видъ критическитѣ обстоя-
телства, въ които се намѣрва отечеството ни, той не
се двоуми да постѣпи мжжду първитѣ ратници за до-
брото на отечеството, най-важни въ това писмо сж
слѣдующитѣ два: 1) Еднаквостѣта на мислитѣ и на възглѣ-
довѣтъ на либералнитѣ ратници прави за сега изли-
шна всѣка программа съ подробности на нашата об-
щна дѣятелностъ. Насъ ни свързва помежду ни лю-
бовѣта къмъ отечеството и грижитѣ ни, както за не-
говата свобода и независимостъ (каква проия! р.),
тѣй и за постиганieto народнитѣ идеали. Азъ вѣр-
вамъ, че наскоро ще ся явя прѣдъ насъ съ подробна
программа, подписана не вече отъ тѣй нарѣчени Цан-
ковисти, Каравелисти, Радослависти, Казюпни и Со-
циалисти, а чисто и просто отъ либерали-свободолюб-
ци... 2) „Но ние всички, драги мои приятели, трѣба да
сме проникнати дълбоко отъ мисълѣта, че до тогава,
до когато майка България не подобри своитѣ отно-
шения съ великата си благодѣтелка“ (Россия р.), у
насъ е немислимо да се въдвори конституционенъ
режимъ, съ условие на трайно спокойствие за всич-
ки, немислимо е тѣй сжир да се ограда отъ нѣтъ отеч-
еството ни съ условия на безопасностъ и на прѣд-
пазвания отъ домогвания срѣщу вътрѣшнитѣ му пра-
ва и самостоятелностъ“. Излишно е да разюмираме
тия двѣ положения на Д. Цанкова въ двѣ кратки
—1) че той ще сѣдини, обеди ни нашитѣ либерали,
и 2) че той иска руска политическа — *не е въпросъ*
което е интересно за насъ и нашитѣ читатели, то не
е постановката на тия двѣ положения, защото тѣ не
сж нови за насъ. Ако знаятъ читателитѣ ни така
нарѣчената „Народна Партия“, състояща се сега отъ
консерваторитѣ, сѣдиниститѣ и ония неопрѣдѣлени
елементи, които слѣдъ 18-й Май пожелаха да бѣждтѣ
правителствени, а заради това и Стопловици, тия има
на знаматъ си сѣщѣвъ девизъ—обединение и руска
политика. Интересното е какъ Д. Цанковъ ще обе-
дини либералитѣ какъ ще убѣди България да зами-
сли и задѣйствува по руски.

Обединение спорѣдъ насъ мжжду либералитѣ и
демократитѣ е възможно, но безъ условно и базира-
но само на общи положенія и принципи, гдѣто нѣ-
ма Россия, Австрия и пр. Ако Д. Цанковъ мисли та-
ка, хубаво! По отъ втората му декларация, че безъ
Россия нищо не може, ний идеме да заключимъ, че,
въ своя либерализъмъ и демократизъмъ, той се туря на
едно сепаративно становище отъ другитѣ либерали.
И, до колкото ний познаваме положението на разни-
тѣ либерали фракции, тѣхното обединение подъ ед-
но руско знаме нещѣ бѣде никогла възможно, ако не
за „врѣменна една акция“, както говори Ризовъ. Но,
спорѣдъ насъ, такъво едно обединение не само е не-
възможно, но и непотрѣбно и врѣдно. То е въ сѣ-
щото врѣме и противорѣчиво. Г-нѣ Цанковъ иска
свободата, независимостѣта и самостоятелностѣта на
отечеството ни, а иска турението на това отечество
подъ руска рѣка, русско влияние. Гдѣ остава тога-
ва свободата, независимостѣта, самостоятелностѣта?

Всѣки денъ вѣстницитѣ отбѣлѣзватъ се по-новии
и по-значителни уволнения и понижения на чинов-
ници по военното и сѣдебното вѣдомства, по Просвѣ-
щенiето и Министерството на Вътрѣшнитѣ дѣла.
Това е въ ущрѣбъ на чиновническата ни, учителска
и военна правдивостъ. Недостойнитѣ, напестина,
трѣбва да се отчисляватъ или понижаватъ, но за туй
пъкъ чиновницитѣ не трѣбва да ставатъ игра на ми-
нистритѣ. Много би трѣбвало да се мисли за зачис-
ляванieto имъ и да се не забравя сѣдбата на нико-
го. Държавата е майка на всѣчки. Тя никому не
трѣбва жестоко да отжстива. На всѣкиго, напро-
тиятъ, трѣбва да даде възможностъ за живѣние.

Много отъ народнитѣ учители се оплакватъ, че
не имъ се плащало на врѣме. Много отъ тѣхъ за-
явяватъ, че сега не сж получавали за 3 — 4 мѣсеца.
Ний мислимъ, че една отъ първитѣ необходимости,
която трѣбва да заслужи вниманието на първъ планъ
на г-нѣ Величкова, е редовното исплащане. Мини-
стра на Просвѣщението, спорѣдъ насъ, би трѣбвало
да се загрижи за положението на учителя.

Не без интересъ ще е за нашите читатели да ги запознаемъ съ съдържанието на документите печатани въ в. „Съгласие“ отъ редактора на тоя вѣстникъ г-на *Македонски* по поводъ уничтожението избора на Д. Цанкова въ Бѣла-Слатина на 11-й Септемврий м. г. Ето едно съкращение на тия документи (записки-телеграми).

Въ 2 ч. и 37 м., Стоиловъ отива на апарата на Софийската Тел. Станция и вика въ Вратца Окр. Управителъ. Последниятъ се явява. Стоиловъ му телеграфира: „Околийскиятъ Началникъ ми съобщава, че Симидовъ агитиралъ за кандидатурата на Драганъ Цанкова. Азъ считамъ васъ най-много за отговоренъ, защото спомогнахте за достиганieto му . . . Споразумейте се съ приятелитъ, както и съ Окол. Началникъ въ Рахово и Б. Слатина за да се запазятъ установенитъ вече кандидатури и да се парализиратъ измамливитъ дѣйствия. . . Прѣдъ видъ измамната на цанковиститъ и на безчестниятъ начинъ на дѣйствие, можете, като последнѣо сръдство, да прибѣгнете къмъ растуриание избора, трѣбва да се дѣйствува, обаче, осторожно, безъ да се прави никакъвъ скандалъ и безъ насилие . . . като захване прѣброяването, като се види, че Цанковата кандидатура прѣодолей, нѣкои наши приятели отъ Слатина или самото бюро може чрѣзъ угасване свѣтитъ или взиманье списъциитъ да направи избора да не се състои. Въ случай на несполука считамъ васъ за отговорни“.

Такива сж били заповѣдитъ и наставленията на г-на Стоилова, споредъ документитъ, за Б. Слатинския изборъ на 11-й Септемврий. Въ отговоръ на тия наставления полицията е отговорила, че е зима-ла нуждитъ мѣрки за осветяване избора, чрѣзъ приготвени хора за слушание на билетини въ кутията въ врѣме на прѣброяването и послѣ да разграбятъ кутинитъ и билетинитъ. Това е едно достойно въспитание на полицията по консерваторската метода, и една добра гаранция на изборното право отъ страна на самия Прѣзидентъ-министръ и Министръ на Вътрѣшнитъ дѣла. То е едно отъ най-големитъ прѣстѣпления противъ свободитъ на народа и заради това ний трѣбва да чакаме или най-големото наказание на Прѣзидента, за злоупотребление съ властятъ, за развращение на полицията и за разваленiето на избора или наказанието на дивулгатора на лъжливи документи.

— Който иска да знае, що значатъ думитъ: *Свобода, законностъ и демократически начала*, излъчили изъ устата на благородния ни белгиецъ президентъ-министръ Д-ръ Стоиловъ, нека слуша: Въ послѣднитъ избори въ Разградъ, главнокомадующия изборитъ инспектора *Тодоровъ*, като видѣлъ, че работата отивала злѣ, т. е. че П. Каравеловъ се полемпнативитъ на населението, и че е възможно да спечели, заповѣдалъ на тамкашния околийски началникъ да го взринецъ изъ Разградъ. Съвестния началникъ, когото ний похваляваме за примѣритъ му отъвръщанъ: „Направвамъ го, но дайте ми писменна заповѣдъ“. Нали азъ ти заповѣдвамъ, — извикалъ ядосано Тодоровъ. „Да, но това е незаконно, и не искамъ да оставамъ отговоренъ азъ“, отговорилъ доблестно началника. За тази си дървост началника билъ начаса пратенъ да се поналапа съ Русчушки въздухъ. Когато телеграфътъ донесълъ до ушитъ на Стоилова и Потрова, които съ половинъ джѣхъ очаквали резултата отъ изборитъ, че въ Разградъ сж избрани Каравеловъ и Савва Ивановъ, първия отъ изумление казалъ: „радвамъ се“, а втория — „да живѣе“. Въ тази опасна минута Стоиловъ, обаче, не изгубилъ присѣствие на духа и поискалъ веднага да заповѣда по телеграфа, да развалѣтъ избора. За по-големо негово съкрушение, обаче, му отговорили, че и други имали сжщата мисль, но че било невъзможно, тъй като по-вече отъ хиляда души пазели билетинитъ, и че Каравеловъ вече си вземалъ свидѣтелство отъ Градския Съвѣтъ, че е избранъ за депутатъ. При такива обстоятелства какво повече можеше да направи министра Стоиловъ? И опитния въ тази работа Стамболовъ не би могълъ да му даде съвѣтъ. И така, свобода значи, да преслѣдвашъ своитъ противници съ стражари, шпиони и инспектори. *Законностъ* значи, да нападашъ и въ домоветъ имъ съ шайки и полиция, а *демократически начала* — като видишъ, че може да се избере и е избранъ твой противникъ съ полиция, и шайки, да развалишъ избора.

Слѣдъ всичко това имали още тѣпи Томовци, които да върватъ въ чиститъ дѣйствия и благи намѣрения на благоутробния ни Президентъ-Министръ: Да, има, тѣ сж всички тѣзи, които за боготство и власт сж готови да продаждатъ и брата си, и всички тѣзи, които мислятъ, че юлгарския народъ не заслужава да има по друга участъ отъ тая която му е харизалъ падналия тиранинъ.

в. „Пищалка“ (хумористически вѣстникъ). Полнучичме 2 брой. Този вѣстникъ ни ареса. Той се коректно списва. Особно рельефно е стѣкмена първата картинка, която прѣдставлява „Муръ“ като разлрена котка, „Свобода“, като бернардоко едро куче, косто съ сила и внимание се штурва (присѣпя внимателно и възко) напредъ, „Народни Праса“, като ловджийско куче (отъ редъта на вълцитъ) което безразлично, смело, тича напредъ, спуща се непосредствено върху котката, а „Народенъ Приятелъ“ и „Стража“. — на паленца, хрътки — се збѣятъ, прѣдъ бранбаритъ, „Съгласие“ и „Знаме“. Характерно е прѣдставенъ и в. „Прогрессъ“, — на левъ, отъ на-

чало — и на магаре, слѣдъ 18-й Май. Много е на мѣсто гдѣто магарето носи левската си кожа и слѣдъ 18-й Май. Това, спорѣдъ насъ, би трѣбвало да означава болта на в. „Прогрессъ“, който като иска да защищава дневното правителство мило му е да забрави добритъ си стари абонати, които никога не сж обичали регреса, заради което и „Прогрессъ“ ги още лъже съ разни статии, като тая за изборитъ на 22-ий, гдѣто се констатира че е имало произволи и насилиитъ отъ страна на полицията. Еоно липсва на тая картина: трѣбваше да се знае, кой е тоя що държи магарето за опашката — Стоиловъ ли или Величковъ? Освѣнъ туй на сопата би трѣбвало да се пише, забѣлѣзва единъ приятель, „морално влияние“, защото, за всѣки случай, който и да учи, магарето на акълъ съ сопата, всѣкога трѣба да е нѣкои моралистъ и учението морално.

в. „Надѣжда“ (литературенъ общественъ вѣстникъ), издаванъ въ Ямболъ ще се занимава съ Народното Просвѣщение. Неговитъ редактори разбиратъ добръ, че не политиканитъ ще повдигнатъ народа ни и учебното дѣло и че държавнитъ ни мѣже вече е дошло врѣме да прѣстанатъ да си играятъ съ народното просвѣщение. Това убѣждение на редакторитъ на в. „Надѣжда“ е яка гаранция да бѣде тя истинска защитница и разрѣшителка на учителския въпросъ у насъ. Учителитъ трѣбва да чакатъ сами отъ себе си. Този е идеала и направиението на „Надѣжда“. Върваме, че учителитъ ще подѣрѣятъ тоя вѣстникъ.

Д-ръ В. Радославовъ декларира, въ 11-й брой на „Народни Права“, че мѣжду него и Стамболова не е имало „никакво помирение и съгласие въ политиката“.

МѢСТНИ

На 6-ий т. мѣсецъ, въ града ни, на извънрѣдна сесия бѣше свиканъ Варненский Окр. Съвѣтъ за разрѣшение на въпроситъ: 1) Избиране касиери на земледѣлческитъ каси въ окръга, съгласно закона и 2) за опрѣдѣление извънредната врѣхнина за общинитъ въ окръга. На 9-ий Февруарий за касиери сж избрани: 1) за Балчикъ *Петър Калинковъ* 2) за Добричъ *Юрданъ Икономовъ* 3) за Провадия *Гаврилъ Цонковъ*, 4) за Ново-село *Василь Недевъ* и 5) за Варна *Михаилъ И. Жековъ*. При разискването на вторий въпросъ се е констатирало и приело, че Добричката и Балчикската околни не ще иматъ нужда отъ извънредни врѣхнини, въ Варненската Провадийската и Ново-Солската нече поминатъ безъ врѣхнини. Освѣнъ това обрнато е внимание и на това, че вспчкитъ общини нече иматъ еднаква нужда отъ врѣхнини заради което е и опрѣдѣленъ само максимумъ на врѣхнинитъ, до 10%, а врѣхнинитъ на всѣка отдѣлна община щесе опрѣдѣлятъ отдѣлно, въ общинския бюджетъ, съобразно нуждитъ, съ одобрението на Постоянната Коммиссия врѣхъ основа на 2%, 3% . . . 9% и 10%.

Отъ града ни сж испратени до Княза двѣ телеграми по поводъ на закона за акциза. Едната, подадена отъ нѣкои Варненски граждани, противъ акциза, е приподписана отъ адвоката Г. Чолаковъ, водителя на Стамболовиститъ въ Варна; а другата, подадена отъ нѣколко търговци, за закона на акциза и приподписана отъ Д. Фтичевъ, (името на когото по корректурна погрѣшка въ телеграмата е два пати подписано, вънъ отъ туй напр. че по корректурна погрѣшка и Ив. Г. Сарѣбевъ отъ подписчикъ е станалъ търговецъ). И двѣтъ тия телеграми сж работлѣпно проявление на нашия народъ, да не кажемъ повече. Ний не искамъ да отиваме гражданскитъ права, да се обрѣщатъ и оплакватъ българскитъ граждани (а такива сж безсъмнено и подписавшитъ двѣтъ телеграми хора) къмъ когото си искатъ. Спорѣдъ насъ и двѣтъ партии, обаче, грѣшѣтъ прѣдъ народа си, като се заематъ до такива ниски домогвания — едни чрѣзъ акциза да искатъ отъ Княза свалнието на правителството, а другитъ чрѣзъ този законъ, да искатъ консолидиранieto на положението на правителството. Право щесе да е, ако единитъ и другитъ се обрѣнѣха къмъ общественото мнѣние да го испитатъ, да го спечелятъ, ако могатъ, и тогава — по нататѣкъ. Ний знаеме че и отъ други градове има теклива работни телеграми. Обрѣщанieto ни къмъ княза е единъ лошъ прецедентъ, който вече има традиция на лошитъ си послѣдствия съ вмѣшательното на княза въ дневнитъ работи на управлението. Княза трѣбва да бди, но само надъ волята на народа, която и трѣбва да изпълнява.

Стопанина на в. „Черно-Море“, видн се, достатъчно да е опаренъ отъ „Народна Самозащита“. Въ 129 си брой той лично се обрѣща вече къмъ Г-на Драгулева, единъ отъ редакторитъ на „Народна Самозащита“ и заявява, че „Н. С.“ като че не разбира и не иска нито да знае, че личността на човѣка не става „мюзевирска“ и „прѣзрителна“ съ едни такива партизански домогвания (каквито сж напр. да пишешъ по исканieto на Окр. Управителъ, да защищавашъ полицията защото . . . да пишешъ, че учителитъ отъ Балчикъ трѣбвало да се распрѣснатъ, като хамовото стѣме, да заплашавашъ, като редакторъ на поли-

цейски вѣстникъ, общинскитъ свѣтници, гърцкото население, да пишешъ за изчисляването на личности, които не сж твои партизани (Ковачевъ, А. Григориевъ) и много други чисто полицейски работи), които нѣматъ рѣшително никакво влияние върху живота, правитѣ, участѣта на отдѣлнитъ личности и обществата“. Е, г-нъ Бобчевски, ти и тоя пѣтъ економическа истинната. Понитай се самъ и вижъ — да се испѣди и онеправдае нѣкой, имали това влияние на негова животъ и неговата участъ? Нали ужъ си публицистъ: ти знаешъ хубаво, напримѣръ, че не е хубаво да се понижѣ, отстрани, извади една надзирателка, напр. на единъ пансионъ, безъ причини, а да се тури друга. И Драгулевъ самъ знае много отъ многото горни работи, които ти, като партизанитъ-стопанинъ, а не като безпристрастенъ публицистъ, си направилъ. Хората казватъ още много работи за тебе: казватъ, напримѣръ, че си пишналъ отъ фонда 5000 лева, че подъ твоята свѣнка се крпелъ единъ другъ подкупенъ редакторъ (по твоята логика и той не трѣбваше да се крие, но нейсе) — за тия работи ний нещемъ да говоримъ; и сме те пазили не въ корретура. Едно разоблачение на тия работи, обаче, отъ наша страна е нужно. Вѣстника ви, спорѣдъ насъ, ако искате да бѣде общественъ, трѣбва да се очисти отъ „партизански расправи“, та, като е той правъ, въ колонитъ на „Народна Самозащита“ той ще намѣри най-добъръ отгласъ. Остане ли партизански, не се сърдете на г-нъ Драгулева, че „Н. С.“ опровѣржава „партизанствованията“ ви и дава мѣсто на беззащитнитъ спрѣмо васъ. „Народна Самозащита“ има за цѣлъ да защищава онеправданитъ. Даже и васъ ще защититѣва тя, ако съ документи увѣрите редакцията, че вспчко, що се казва и пише противъ васъ, е измислица, лъжа.

Подлистника на „Черно Море“, брой 127, характеризира редактора му. Това е храна за Варненскитъ др. граждани.

ВЪНШНИ

22 Февр. Агенция Хавасъ извѣстява, че въ Петербургъ е имало силни смущения въ университета и облизкване мѣжду студентитъ и полицията. Имало много арестования. Редътъ е билъ въстановенъ.

22 Февр. Агенция Балканикъ съобщава, че въ Германский растангъ е внесено прѣдложение, което подкани правителството да измѣни досегашната военна организация, като възложѣ военното обучение на младежта на училищата и прѣварѣшанieto на сѣгашната редовна армия въ милиция.

Библиография.

Получиха се въ редакцията:

- 1) I и II книжка на мѣсечното, иллюстрирано списание за дѣца *Звѣздича*. Редакторъ: Бѣловѣждовъ. Софѣя. Това списание заслужа нашитъ прѣпорѣжки на вспчки семейства. То е прѣхубаво изработвано.
- 2) *Край на експлоатацията* отъ Албертъ Оливие. Преводъ отъ френски — Варна. 1895 год.
- 3) *Положението на България въ Македония* отъ Ив. Ивановъ, издава дружеството „Братски Съюзъ“ въ Софѣя, 1895 год. За тая хубава книга ний ще поговоримъ.
- 4) *Адамъ въ държавната наука* отъ Д-ръ Йеллинекъ, превелъ отъ нѣмски Д-ръ Йорданъ Ц. Нейовъ. Цирпопъ 1895 год. Прѣпорѣчваме тая книжка, като легкъ примѣръ на немска монография.

ИЗЛЪЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ:

Край на експлоатацията

отъ

Албертъ Оливие

прѣвелъ

Н. Стоиновъ.

Цѣна 20 стотинки.

Пампра се за продажъ въ книжарницата на В. Божиловъ — въ гр. Варна.

МЛАДЕЖЪ нѣколко годинищъ служилъ въ финансови учрѣждения, търсенъ мѣсто за писаръ при търговска или дружествена кантора. За споразумение до редакцията.